ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ

ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ

www.charhdikala.com DAILY CHARHDIKALA, NEW DELHI Email : charhdikala@gmail.com

ਬਾਨੀ : (ਸਵ:) ਗਿ: ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਦਰਦੀ' ਸੰਪਾਦਕ : ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ

PRGI (RNI) Regd. No. 57283/1994 ਸਾਲ/ year 30 ਅੰਕ ਨੰ. Volume No : 179 ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਸੋਮਵਾਰ 30 ਜੂਨ, 2025, Monday 30 June, 2025 ਮੁੱਲ/Price in Rs. 2 ਰੁਪਏ, ਕੁਲ ਪੇਜ/Total Pages 8 ਫੋਨ ਨੰ. : 23353936

ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ 'ਚ 5.3 ਸ਼ਿੱਦਤ ਦਾ ਭੂਚਾਲ; ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ

ਕਰਾਚੀ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਸੂਬੇ 'ਚ ਅੱਜ 5.3 ਸ਼ਿੱਦਤ ਦਾ ਭੂਚਾਲ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਤੌਕੀਰ ਸ਼ਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਭੂਚਾਲ ਦਾ ਝਟਕਾ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਵੇਰੇ ਲਗਪਗ 3.30 ਵਜੇ ਲੱਗਿਆ। ਤੌਕੀਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਸਾਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਬਰਕਾਨ ਨੇੜੇ ਰਾਰਾ ਸ਼ਾਈਮ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।"

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ 3.6 ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਆਇਆ ਭੂਚਾਲ

ਸ੍ਰੀਨਗਰ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਰਿਕਟਰ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ 3.6 ਤੀਬਰਤਾ ਦਾ ਭੂਚਾਲ ਆਇਆ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਨੀ ਜਾਂ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੂਚਾਲ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮ 7:36 ਵਜੇ 32.96 ਡਿਗਰੀ ਉੱਤਰ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਅਤੇ 74.71 ਡਿਗਰੀ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂਤਰ 'ਤੇ ਨੌਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਆਇਆ।ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਨੀ ਜਾਂ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਾਰਤ 'ਚ 9 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਨਸੂਨ ਦੀ ਐਂਟਰੀ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਯੂਪੀ ਤੱਕ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਨਸੂਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਨਸੂਨ 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ 8 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਆਮ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਨੌਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚਿਆ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਂਹ (ਰੇਨ ਅਲਰਟ) ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਮੀ ਵਾਲੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਕਾਰਨ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ (ਆਈ.ਐਮ.ਡੀ.) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਲ 2020 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੌਨਸੂਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈਐਮਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਨਸੂਨ ਅੱਜ 29 ਜੂਨ 2025 ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਪੱਛਮੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮ, ਮੱਧ, ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ (ਆਈਐਮਡੀ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਕੁਝ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ 29 ਅਤੇ 30 ਜੂਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਮਾਨਸੂਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 1 ਜੂਨ ਤੱਕ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ 8 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਸੂਨ 17 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਮਾਨਸੂਨ ਨੇ 24 ਮਈ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਰਬ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਘੱਟ ਦਬਾਅ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸੂਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਤੇ 29 ਮਈ ਤੱਕ ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਸਮੇਤ ਮੱਧ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੱਕ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ।

ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਵਧਿਆ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ, ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਡੈਮ ਦੇ ਗੇਟ

ਇਡੁੱਕੀ (ਕੇਰਲ), 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਕੇਰਲ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਮੁੱਲਾਪੇਰੀਆਰ ਡੈਮ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਣ ਮਗਰੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਡੈਮ ਦੇ 13 ਗੇਟ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪੇਰੀਆਰ ਨਦੀ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਕੇਰਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਹਰੇਕ ਗੇਟ ਨੂੰ 10 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪ੍ਰਤੀ ਸਕਿੰਟ ਲਗਭਗ 250 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡੈਮ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ 136 ਫੁੱਟ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵੇਰੇ 11:35 ਵਜੇ ਗੇਟ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਡੈਮ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੀਤੀ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ'

ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: ਮੋਦੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 29 ਜੂਨ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ): ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਸਿਕ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ (ਟਿੱਪਣੀਆਂ) ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਸੀ।" ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਲਏ ਬਗੈਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਕਾਬਿਲੇਗੌਰ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਬਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਣਐਲਾਨੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1975 ਤੋਂ 1977 ਤੱਕ 21 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਮੋਰਾਰਜੀ ਦੇਸਾਈ ਅਤੇ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਪੜ੍ਹੇ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਰਜ ਫਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ (MISA) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਝੁਕੇ ਨਹੀਂ, ਟੁੱਟੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਆਖਰਕਾਰ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ - ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹਾਰ ਹੋਈ।" ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ 50ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 'ਸੰਵਿਧਾਨ ਹਤਿਆ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 25 ਜੂਨ 1975 ਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਈ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ 2030 ਤੱਕ ਇੱਕ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹਲਦੀ ਬਰਾਮਦ ਦਾ ਟੀਚਾ: ਸ਼ਾਹ

ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਜ਼ਾਮਾਬਾਦ 'ਚ ਕੌਮੀ ਹਲਦੀ ਬੋਰਡ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਹੈਦਰਾਬਾਦ (ਤਿੰਲਗਾਨਾ), 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੇ 2030 ਤੱਕ ਇੱਕ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹਲਦੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਦਾ ਟੀਚਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਅੱਜ ਨਿਜ਼ਾਮਾਬਾਦ 'ਚ ਕੌਮੀ ਹਲਦੀ ਬੋਰਡ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਹਲਦੀ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ, ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਸ਼ਾਹ ਮੁਤਾਬਕ ਹਲਦੀ ਬੋਰਡ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ; "ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2030 ਤੱਕ ਇੱਕ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਹਲਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵੀ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। (ਹਲਦੀ) ਬੋਰਡ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਲਦੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਮਿਲ ਸਕੇ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਜ ਕੇਂਦਰੀ ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਖਾਣ ਮੰਤਰੀ ਜੀ.ਕਿਸ਼ਨ ਰੈਡੀ ਨੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਬੇਗਮਪੇਟ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਲਦੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਿਜ਼ਾਮਾਬਾਦ 'ਚ ਹਲਦੀ ਦੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਸੀ।ਨਿਜ਼ਾਮਾਬਾਦ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਡੀ. ਅਰਵਿੰਦ ਨੇ ਹਲਦੀ ਬੋਰਡ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਸੀ।

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਡੀਐਸ ਰਾਣਾ ਨੇ ਗੜ੍ਹਵਾਲ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੀ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕਰਨਲ ਵਜੋਂ ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਹੁਦਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਡੀਐਸ ਰਾਣਾ ਨੇ ਗੜ੍ਹਵਾਲ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੀ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕਰਨਲ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਉਹ ਡਿਪਟੀ ਆਰਮੀ ਚੀਫ਼ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਐਨਐਸ ਰਾਜਾ ਸੁਬਰਾਮਣੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈਣਗੇ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਬੈਟਨ' ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਰਸਮ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਲੈਂਸਡਾਊਨ ਵਿੱਚ ਗੜ੍ਹਵਾਲ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਰੈਜੀਮੈਂਟਲ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਪੂਰੇ ਫੌਜੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਰਾਣਾ ਇੱਕ ਨਿਪੁੰਨ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੰਚਾਲਨ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਹੈ।'

ਪੁਰੀ 'ਚ ਜਗਨਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁੰਡੀਚਾ ਮੰਦਰ ਨੇੜੇ ਭਗਦੜ 'ਚ ਤਿੰਨ ਮੌਤਾਂ

50 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਜ਼ਖ਼ਮੀ, ਛੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ, ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਨੇੜਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ

ਪੁਰੀ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਪੁਰੀ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਜਗਨਨਾਥ ਰੱਥ ਯਾਤਰਾ ਦਰਮਿਆਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁੰਡੀਚਾ ਮੰਦਰ ਨੇੜੇ ਮਚੀ ਭਗਦੜ ਵਿਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂਕਿ 50 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਤੜਕੇ 4 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਸੈਂਕੜੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਮੰਦਰ ਨੇੜੇ ਇਕੱਤਰ ਸਨ।

ਪੁਰੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਿੱਧਾਰਥ ਐੱਸ.ਸਵੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨੇੜਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਛੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਸੰਤੀ ਸਾਹੂ ਵਾਸੀ ਬੋਲਾਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮਾਕਾਂਤ ਮੋਹੰਤੀ ਤੇ ਪਾਰਵਤੀ ਦਾਸ ਵਾਸੀ ਬਾਲੀਪਟਨਾ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹਾਂ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੋਹਨ ਚਰਨ ਮਾਝੀ ਨੇ ਪੁਰੀ ਵਿਚ ਜਗਨਨਾਥ ਰੱਥ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਮਚੀ ਭਗਦੜ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਤੜਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁੰਡੀਚਾ ਮੰਦਰ ਨੇੜੇ ਹੋਈ ਭਗਦੜ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 50 ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਝੀ ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਇਕ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਾਰੇ ਜਗਨਨਾਥ ਭਗਤਾਂ ਤੋਂ ਮਾਫੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀਆਂ ਮਹਾਪ੍ਰਭੂ ਜਗਨਨਾਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇਣ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਪਿੱਛੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਾਮੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਾਝੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਮੁਆਫ਼ੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਾਮੀਆਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਿਸਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।"

ਪੁਰੀ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਭਗਦੜ ਦੀ ਘਟਨਾ ਮਗਰੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੋਹਨ ਚਰਨ ਮਾਝੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼ੰਕਰ ਸਵਾਨ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਕਪਤਾਨ ਵਿਨੀਤ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਗਦੜ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ 'ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ' ਨੂੰ 'ਨਾ-ਮਆਫ਼ੀਯੋਗ'' ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮਾਝੀ ਨੇ ਦੋ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਪੁਲੀਸ (ਡੀਸੀਪੀ) ਬਿਸ਼ਨੂ ਪਾਟੀ ਅਤੇ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਅਜੈ ਪਾਧੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।"

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖੁਰਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਚੰਚਲ ਰਾਣਾ ਨੂੰ ਪੁਰੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਿਨਾਕ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਗਰਵਾਲ ਦੀ ਥਾਂ ਪੁਰੀ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣਗੇ।

ਪੁਰੀ 'ਚ ਮੰਦਰ ਨੇੜੇ ਮਚੀ ਭਾਜੜ ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦ: ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ

ਪੁਰੀ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪੁਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਮੰਦਰ ਕੋਲ ਮਚੀ ਭਾਜੜ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਓਡੀਸ਼ਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁੰਡੀਚਾ ਮੰਦਰ ਕੋਲ ਭਾਜੜ ਮਚਣ ਨਾਲ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਸਮੇਤ 3 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਲੱਗਭਗ 50 ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੋ ਗਏ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 'ਐਕਸ' 'ਤੇ ਇਕ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਆਯੋਜਨਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਭੀੜ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕੁਤਾਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਡੂੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਜਲਦੀ ਠੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਓਡੀਸ਼ਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ: ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਈਡੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀਲ

ਊਧਮਪੁਰ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸਥਾਨ ਪਟਨੀਟੌਪ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹੋਟਲ ਘੁਟਾਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ਈਡੀ) ਨੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 15.78 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਪਟਨੀਟੌਪ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਪੀ.ਡੀ.ਏ.) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਈਡੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟਨੀਟੌਪ ਦੇ ਹਰੇ ਭਰੇ ਸੈਲਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਹੋਟਲਾਂ (ਹੋਟਲ ਪਾਈਨ ਹੈਰੀਟੇਜ, ਹੋਟਲ ਡ੍ਰੀਮ ਲੈਂਡ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਸ਼ਾਹੀ ਸੰਤੂਰ) ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ, ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਰਜਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾ ਕੇ ਭਾਰੀ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਇਆ। ਇਹ ਹੋਟਲ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਵੱਲ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਲਈਆਂ। ਈਡੀ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਅਤੇ ਏਸੀਬੀ ਜੰਮੂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪੀਡੀਏ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਾਰਨ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਈਡੀ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 2025 ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਟ੍ਰਿਨੀਟਰ ਰਿਜ਼ੋਰਟਸ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਗ੍ਰੀਨ ਆਰਚਿਡ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 14.93 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੁੱਲ 30 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਈਡੀ ਦੀ ਪਕੜ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੱਡੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਨਾਮ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪਰਤਾਂ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉੱਤਰਕਾਸ਼ੀ 'ਚ ਬੱਦਲ ਫਟਿਆ, ਸਿਲਾਈ ਬੈਂਡ ਕੋਲ ਰਹਿ ਰਹੇ 9 ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ

ਉੱਤਰਕਾਸ਼ੀ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਲਗਾਤਾਰ ਪੈ ਰਹੇ ਮੀਂਹ ਦਰਮਿਆਨ ਉੱਤਰਕਾਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਯਮੁਨੋਤਰੀ ਕੌਮੀ ਸ਼ਾਹਰਾਹ ਉੱਤੇ ਬੜਕੋਟ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਾਲੀਗਾਡ ਤੇ ਓਜਰੀ ਡਾਬਰਕੋਟ ਵਿਚਾਲੇ ਸਿਲਾਈ ਬੈਂਡ ਕੋਲ ਬੱਦਲ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਅੱਠ ਤੋਂ ਨੌਂ ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ 12 ਵਜੇ ਮਗਰੋਂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਪੁਲੀਸ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਸੂਬਾਈ ਆਫ਼ਤ ਰਿਸਪੌਂਸ ਟੀਮ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਰਾਹਤ ਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਬੜਕੋਟ ਦੇ ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਦੀਪਕ ਕਠੇਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੜਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਕੁਝ ਤੰਬੂ ਲਾ ਕੇ ਉਥੇ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਬੱਦਲ ਫਟਣ ਕਰਕੇ ਆਏ ਤੇਜ਼ ਸੈਲਾਬ ਵਿਚ ਉਹ ਰੁੜ੍ਹ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਠ ਤੋਂ ਨੌਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਨੇਪਾਲੀ ਮੂਲ ਦੇ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਬੱਦਲ ਫਟਣ ਮਗਰੋਂ ਸਿਲਾਈ ਬੈਂਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯਮੁਨੋਤਰੀ ਸ਼ਾਹਰਾਹ ਦੋ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਸ਼ਾਹਰਾਹ ਦੀ ਟੀਮ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਯਮੁਨੋਤਰੀ ਕੌਮੀ ਸ਼ਾਹਰਾਹ 'ਤੇ ਪਾਲੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 4-5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅੱਗੇ ਸਿਲਾਈ ਬੰਦ ਨੇੜੇ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ (ਢਿੱਗਾਂ ਡਿੱਗਣ) ਕਾਰਨ 9 ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਾਪਤਾ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲੀਸ, ਐੱਸਡੀਆਰਐੱਫ, ਐੱਨਡੀਆਰਐੱਫ, ਮਾਲੀਆ, ਐੱਨਐੱਚ ਬੜਕੋਟ, ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਆਦਿ ਟੀਮਾਂ ਰਾਹਤ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਕਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਕਰਕੇ ਲੇਬਰ ਕੈਂਪ ਇਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਕੈਂਪ ਵਿਚ 19 ਮਜ਼ਦੂਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਪਤਾ 9 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਉਕਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਯਮੁਨੋਤਰੀ ਸ਼ਾਹਰਾਹ 10-12 ਮੀਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਉਧਰ ਓਜਰੀ ਨੇੜੇ ਸੜਕ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਫ਼ਤ ਕੰਟਰੋਲ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਯਮੁਨਾ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵੀ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਯਾਨਾਚੱਟੀ ਵਿੱਚ ਕੁਪੜਾ ਕੁੰਸ਼ਾਲਾ ਤ੍ਰਿਖਿਲੀ ਮੋਟਰ ਪੁਲ ਵੀ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਡਿਜੀਟਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੌਲਿਕ ਹੱਕ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਜਿਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਡਿਜੀਟਲ ਮੋਰਚੇ ’ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਦੋ ਤੇਜ਼ਾਬ ਪੀੜਤਾਂ ਕਾਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਪਲਕ ਨਹੀਂ ਝਪਕ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਬੈਂਕ ਕੇਵਾਈਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਕੇਵਾਈਸੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜਿਊਣ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਰੀਰਕ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰ, ਆਰਬੀਆਈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਾਈਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਚੀਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ’ਤੇ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 95 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਗਾਹਕ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 39 ਕਰੋੜ ਆਬਾਦੀ ਪੇਂਡੂ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, 95.15% ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਧੂਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਡਿਜੀਟਲ ਪਾੜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪਾੜਾ ਹੈ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਭਾਸ਼ਾ-ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ ਜੋ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁਣ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸਗੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਜੀਵਨ, ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਮਿਲੇ। ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਖੁਦ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਤੇ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਤਾਕਤ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

-ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ

ਮੁੱਦਾ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤਗੀ ਦਾ

ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਉਠਾਪਟਕ, ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ’ਤੇ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ ?

ਪ੍ਰੋ. ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਰੱਤੂ
ਮੋ: 9478730156
ਉੱਘੇ ਲੇਖਕ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ

ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਤੇ ਆਪਸੀ ਉਲਝਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ’ਚ ਲੋਕ ਮੁੱਦੇ ਅਕਸਰ ਪਿਛੋਕੜ ’ਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 2020 ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਬਹੁਤੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹੁਦਰੇਪਣ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ, ਜੋ ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, 2020 ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਕਾਰਨ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਸਥਿਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ’ਚ ਆਏ ਆਪ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਉੱਤਰੀ ਤੋਂ ਐਮਐਲਏ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਅੰਤ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਆਪ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਰੱਸਾਕਸ਼ੀ ਅਤੇ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਭ ਕੁੱਝ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਕਰੇਗਾ ਪਰੰਤੂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ’ਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਇੱਕ ਉਥੱਲ ਪੁੱਥਲ ਤੇ ਉਠਾਪਟਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁੱਝ ਹੋਇਆ ਹੈ ਆਪ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਕਈ ਐਮਐਲਏ ਵੀ ਸਸਪੈਂਡ ਕੀਤੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ’ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਲ ’ਚ ਹੀ ਸਿੰਗਲਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਕੁੱਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ’ਚ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਬਾਅਦ ’ਚ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਏ ਹੋਣ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੁੰਵਰ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੀ ਵਾਪਸ ਆਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਰੁਖ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਜਟਿਲ ਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਮੰਚ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਉਠਾਪਟਕ, ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਵਰਗੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਉਲਝਣ, ਨਿੱਜੀ ਸੁਆਰਥ ਤੇ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮੋੜ ’ਤੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਤੀ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਦਿਸ਼ਾ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹੈ।

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਉਠਾਪਟਕ ਤੇ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਦਲਣਾ, ਗੱਠਜੋੜ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਤੋੜਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ’ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, 2017 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 77 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ 2021 ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਆਪਸੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ’ਚ ਵੀ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਧਰ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ’ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹਮਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਮਲੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਰੈਲੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋਰ ਤਿੱਖੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਘਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਤੇ ਆਪਸੀ ਉਲਝਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ’ਚ ਲੋਕ ਮੁੱਦੇ ਅਕਸਰ ਪਿਛੋਕੜ ’ਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 2020 ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਬਹੁਤੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹੁਦਰੇਪਣ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ, ਜੋ ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, 2020 ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਕਾਰਨ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਸਥਿਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾ ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਉਲਝਣ ਤੇ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ’ਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 92 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ’ਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਕਸਰ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਮੁੱਦਿਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਧਾਰਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਜਾਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ) ਨੂੰ ਉਭਾਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਆਪ ਵਰਗੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲੇਸ਼ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ ਤੇ ਸੁਆਰਥ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਭਾਰੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ’ਚ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਆਰਥ ਹਾਵੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਭਵਿੱਖ ਕਈ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ’ਚ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਾ ਬਦਲੀ, ਤਾਂ ਸੂਬੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਖਾਈ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ’ਚ ਵੱਧ ਰਹੀ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਤੇ ਲੋਕ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ’ਤੇ ਧਿਆਨ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਿਹਤ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ’ਤੇ ਠੋਸ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ’ਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਅਧਾਰਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਕੇ ਯੋਗਤਾ ਅਧਾਰਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਉਲਝਣ, ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਰਾਹ ’ਤੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਜੇਕਰ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੁਧਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਭਵਿੱਖ ਖਤਰੇ ’ਚ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੋਕ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ’ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਸਿਆਸੀ ਇੱਛਾਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਇੱਕ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕਈ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ’ਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ । ਕਾਸ਼ , ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ।

ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਲੇਸ਼ਨ: ਪਿਆਰ, ਮਰਯਾਦਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ?

ਵਿੰਕਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾ
9501477889

ਪਿਆਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ?

21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਚੰਦ ’ਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ’ਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਨਾਲ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਤਾਜ਼ਾ ਹਾਲਾਤ: ਮੋਹ ਤੋਂ ਮੌਤ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ (2023-2025 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ):

1. ਸ਼੍ਰੱਧਾ ਵਾਕਰ ਮਾਮਲਾ (2022, ਦਿੱਲੀ): ਲਿਵ-ਇਨ ਸਾਥੀ ਆਫਤਾਬ ਨੇ ਸ਼੍ਰੱਧਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਟੁਕੜਿਆਂ ’ਚ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦੇਸ਼ ਭਰ ’ਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ।
2. ਨਿਕਿਤਾ ਕੌਰ ਮਾਮਲਾ (2024, ਹਰਿਆਣਾ): ਲਿਵ-ਇਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਨਿਕਿਤਾ ਕੌਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੇ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਦਰਖ਼ਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਲਿਵ-ਇਨ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
3. ਮੋਨੀਕਾ ਰਾਣਾ ਹੱਤਿਆ ਮਾਮਲਾ (2025, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼): ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ’ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਵ-ਇਨ ਸਾਥੀ ਨੇ ਮੋਨੀਕਾ ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ: ਕੀ ਲਿਵ-ਇਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ? : ਭਾਰਤ ’ਚ ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਰੱਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ: **ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ** (2010): ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਸ਼ਤਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ। ਦੋ ਬਾਲਗ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਡੋਮੇਸਟਿਕ ਵਾਇਲੰਸ ਐਕਟ 2005: ਲਿਵ-ਇਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਉਤਪੀੜਨ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ।

ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਰਾਈਟਸ: ਜੇ ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲੰਮਾ ਚੱਲੇ ਤਾਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪਤੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ-ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਬੂਤ, ਆਮ-ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਆਦਿ।

ਸਮਾਜਕ ਸੱਚਾਈ: ਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ : ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਮਾਜ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਘਰ ਨਾ ਮਿਲਣਾ। ਮੁਹੱਲੇ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬਦਨਾਮੀ। ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਾਲੀ ਸਮਝਣਾ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਨਿੰਦਾ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਾਪੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਉਹ ਲਿਵ-ਇਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਲੈਣ।

ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਖ਼ਤਰਾ: ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਸ਼ਤੇ ’ਚ ਅਕਸਰ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ: ਵਿਆਹ ਦਾ ਝੂਠਾ ਵਾਅਦਾ। ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਬਾਅਦ ਦਿਲਚਸਪੀ ਖਤਮ। ਜਨਾਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਿੱਛਾ ਛੁਡਾਣਾ। ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਉਤਪੀੜਨ। ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਛੱਡ ਜਾਣਾ। ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 15-20 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੇ।

ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ? ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ: 1. ਲਿਖਤੀ ਸਮਝੌਤਾ : ਜਿਹੜਾ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਅਤੇ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਵੇ। 2. ਕੁਟੰਬਿਕ ਸਹਿਮਤੀ: ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣੂੰ ਕਰਨਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ। 3. ਆਪਸੀ ਆਦਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖ ਦੀ ਸਵਤੰਤਰਤਾ।

ਜੇਕਰ ਉਤਪੀੜਨ ਹੋਵੇ: 1. ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ। 2. ਡੋਮੇਸਟਿਕ ਵਾਇਲੰਸ ਐਕਟ ਹੇਠ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ। 3. ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਮਦਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ : 1. ਲਿਵ-ਇਨ ਪੰਜੀਕਰਨ ਵਿਵਸਥਾ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਆਹ ਰਜਿਸਟਰੀ, ਲਿਵ-ਇਨ ਦੀ ਵੀ ਸੂਚੀਬੱਧਤਾ ਹੋਵੇ। 2. ਵਿਛੋੜੇ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਹੱਕ: ਜੇ ਸੰਬੰਧ ਖਤਮ ਹੋਵੇ, ਔਰਤ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇ। 3. ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ: ਜੇ ਲਿਵ-ਇਨ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਰਿਸ਼ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ’ਚ ਹਿੱਸਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਵੇ। 4. ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ, ਐਪਸ ’ਤੇ ‘ਟਿੰਡਰ ਯੁੱਗ’ : ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਡੇਟਿੰਗ ਐਪਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆਉਣ ’ਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ, ਪਰ ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕ ਝੂਠੇ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼: ਲਿਵ-ਇਨ=ਆਜ਼ਾਦੀ + ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ : ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ “ਸਿਰਫ਼ ਪਿਆਰ” ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਹੈ - ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੋਹਾਂ ਲਈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਪਦੰਡ ਬਣਾਏ ਜਾਣ। ਜਦ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਤੇ ਅਣਹੋਣੀਆਂ ਰੋਕਣ ’ਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਰਹੇਗੀ।

ਪ੍ਰੋ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਕੇ ਘੁੰਮਣ
ਮੋ. 97816-46008

ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੀ ਚੰਗਿਆਈ ਨੂੰ ਘੁਣ ਵਾਂਗ ਖਾ ਰਿਹੈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ

ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਹਿ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਜੋਕੇ ਸੰਸਾਰਕ ਜੀਵਾਂ ਲਈ ‘ਲਾਈਫ਼ਲਾਈਨ’ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਪੇਂਡੂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਵੱਧ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਘੱਟ, ਮਰਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬੱਚਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਰੇਕ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਬਾਇਲ ਫ਼ੋਨ ਤੇ ਫਿਰ ਫ਼ੋਨ ’ਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਫਿਰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ’ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਜੋਕੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਤਾਂ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੋਬਾਇਲ ਫ਼ੋਨ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚਲੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਇਹ ਇਕ ਪਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੁਝ ਗ਼ਲਤ ਅਨਸਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ’ਚ ਚਲਾ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਤੇ ਇਸਦੀ ਅਨੈਤਿਕ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਤੇ ਕਤਲੋਗ਼ਾਰਤ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਗ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਪਏ ‘ਗੰਦ’ ਤੇ ‘ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ’ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰੜੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ।

ਇਥੇ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ 812 ਕਰੋੜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 556 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2025 ’ਚ 531 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦਾ 94.24 ਫ਼ੀਸਦੀ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ’ਚ 26 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਅਜੇ ਪਿਛਲੇ ਹੀ ਵਰ੍ਹੇ ’ਚ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਕੁੱਲ ਬਾਲਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 87.3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਬਾਲਗ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਸਬੰਧ ’ਚ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਫ਼ਰਵਰੀ, 2025 ’ਚ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ 146 ਕਰੋੜ ਤੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫ਼ੋਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 112 ਕਰੋੜ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ’ਚੋਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 80.6 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ 49.1 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਭਾਰਤੀ ਔਸਤਨ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਮੋਬਾਇਲ ਫ਼ੋਨ ਚਲਾਉਣ ਸਮੇਤ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਟੇਬਲੈੱਟ, ਸਮਾਰਟ ਟੀ.ਵੀ. ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੱਤ ਘੰਟੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਟਸਐਪ ਅਤੇ ਫ਼ੇਸਬੁੱਕ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਮਈ 2025 ਵਿਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 85 ਕਰੋੜ (ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਕ ਹੀ ਨੰਬਰ ’ਤੇ ਵਟਸਐਪ ਬਿਜ਼ਨਸ ਅਕਾਊਂਟ ਨਾਮਕ ਵੱਖਰਾ ਅਕਾਊਂਟ ਵੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ) ਤੇ 58 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਮੈਸੈਂਜਰ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 39.25 ਕਰੋੜ ਅਤੇ 38.88 ਕਰੋੜ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸੰਖਿਆ ਦਿਨ ਦੁੱਗਣੀ ਅਤੇ ਰਾਤ ਚੌਗੁਣੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵਧਣਾ ਕੋਈ ਗ਼ਲਤ ਜਾਂ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਚਾਲ ਨਾਲ ਚਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੰਗੇ ਤੇ ਉਸਾਰੂ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮਾੜੇ ਤੇ ਫਾਹੂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੰਗੇਜ਼ਵਾਦ, ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ, ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ, ਝੂਠ, ਨਫ਼ਰਤ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਫ਼ੈਲਾਉਣ ਲਈ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਘਟੀਆ ਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸਨਾਕ ਹੈ।

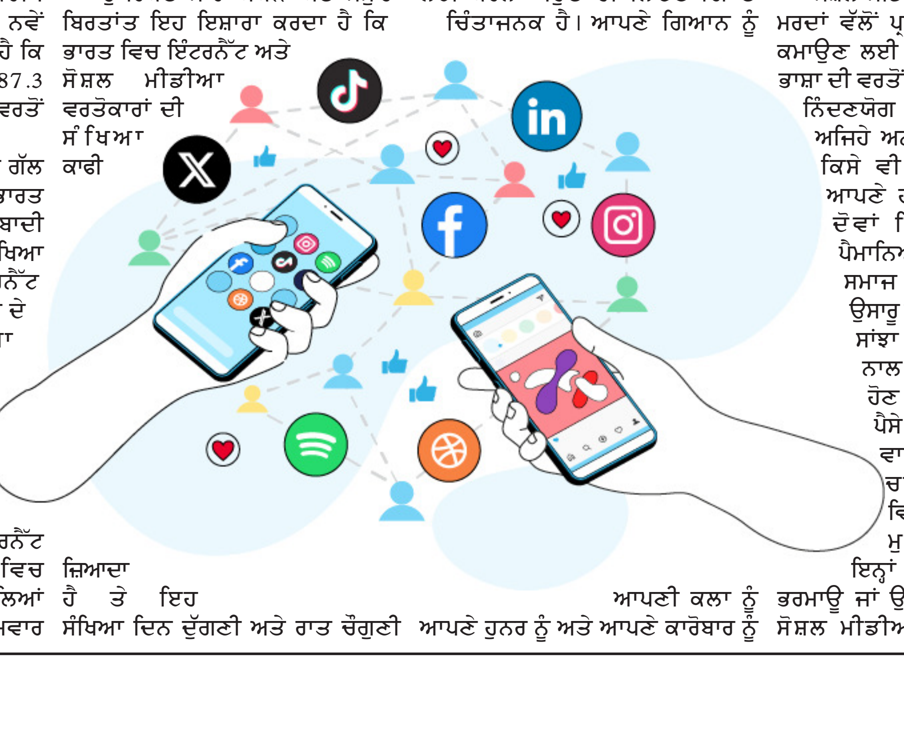

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਣ ਲਈ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਅਸ਼ਲੀਲ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜਿੰਨਾ ਗ਼ਲਤ ਅਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਜਿਹੇ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਖ਼ਸ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕਰਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੁਝ ਉਸਾਰੂ ਕੰਟੈਂਟ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਹਰਕਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੇ ਬੱਚੇ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਭਰਮਾਊ ਜਾਂ ਉਕਸਾਊ ਕੰਟੈਂਟ (ਸਮੱਗਰੀ) ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਗੰਦਾ ਤੇ ਮੰਦਾ ਕੰਟੈਂਟ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੰਟੈਂਟ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਣ ਤੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਲੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨ ਬੇਹੱਦ ਸਰਾਹੁਣਯੋਗ ਹਨ। ਗ਼ਲਤ ਕੰਟੈਂਟ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਭੈੜੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਕਰਕੇ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਂ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਬਦਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫਿਰ ਵੀ ਨਾ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਨਸਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਡੰਡਾ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ‘ਉੱਪਰੀ ਦਬਾਅ’ ਦੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਗ਼ਲਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੁੰਕਮਲ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਪਿਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਹਰੇਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਕੰਟੈਂਟ ਲਈ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ’ਚ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫ਼ੈਲਾਈ ਜਾਵੇ। ਗ਼ਲਤ ਕੰਟੈਂਟ ਪਰੋਸਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ’ਤੇ ਇੰਨੇ ਕੁ ਟੈਕਸ ਲੱਗਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਪਏ ਤੇ ਉਸਾਰੂ ਕੰਟੈਂਟ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਇਨਾਮ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਨਮਾਨ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਚੰਗਾ ਕੰਟੈਂਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣ। ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭੱਦਾ ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਮੈਟਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਜ਼ਮੀਰ ਅੰਦਰ ਝਾਕ ਕੇ ਵੇਖਣ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਨੇਕੀ ਤੇ ਹੱਕ ਦੀ ਕਮਾਈ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ? ਜੇਕਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਜਿਸਮ ਬਖ਼ਸ਼ ਕੇ ਸਾਡੇ ’ਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣੇ ਜਿਸਮ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੰਗੇਜ਼ ਅਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਫ਼ੈਲਾਉਣ ਲਈ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਗਾਉਣ, ਨੱਚਣ, ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣ, ਸੁਆਦੀ ਪਕਵਾਨ ਬਣਾਉਣ, ਸੋਹਣੇ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨਰ ਕੱਪੜੇ ਸਿਊਣ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਸਾਹਿਤ ਰਚਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਵੰਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਵੇਖੋ ਸਾਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ‘ਲਾਈਕਸ’ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਵੀ ਮਿਲਣਗੇ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਅ ਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਜਿਊਣ ਦਾ ਸ਼ਰਫ਼ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿਦਕਵਾਨ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ 10 ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੱਕ (ਈਸਵੀ ਸੰਨ 1469-1606) ਦੇ ਕਾਲ ਨੂੰ 'ਗੁਰਬਾਣੀ ਯੁਗ'। ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਤੱਕ (1606-1708) 'ਕੁਰਬਾਨੀ ਯੁਗ'। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਘਲੂਘਾਰੇ ਤੱਕ (1708-1748) 'ਪਰੀਖਿਆ ਯੁਗ'। ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਅਬਦਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤਾਏ ਵੱਡੇ ਘਲੂਘਾਰੇ ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੱਕ (1748 ਤੋਂ 1765) 'ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਯੁਗ'। 1765 ਤੋਂ 1799 ਤੱਕ ਸਰਦਾਰੀ ਯੁਗ। 1799-1849 ਤੱਕ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਤੇ 1764 ਤੋਂ 1948 ਤੱਕ ਫੂਲਕਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਘਰਾਣੇ ਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਨੂੰ 'ਰਾਜ-ਭਾਗ ਯੁਗ'। 1849-1910 ਤੱਕ ਦੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ, ਨਾਮਧਾਰੀ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਕਾਲ ਨੂੰ 'ਪੁਨਰ-ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਯੁਗ। 1910 ਤੋਂ 1925 ਤੱਕ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਕਾਲ ਨੂੰ 'ਇਨਕਲਾਬੀ ਯੁਗ'। 1925 ਤੋਂ 1984 ਤੱਕ 'ਸੂਰਾਜ ਯੁਗ' ਅਤੇ 1984 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤਕ ਨੂੰ 'ਪੁਨਰ-ਅਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਯੁਗ'।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਪਰੀਖਿਆ ਯੁਗ' (1708-1748) ਦੇ ਉਹ ਸੂਰਬੀਰ ਤੇ ਸਿਦਕੀ ਸਿੱਖ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਕਰਨ, ਵੰਡ ਕੇ ਛਕਣ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਉੱਤਮ ਨਮੂੰਨੇ ਵਜੋਂ ਪਹਿਚਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ (1716) ਪਿੱਛੋਂ ਲਹੌਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਜ਼ਕਰੀਆਂ ਖਾਂ ਵੇਲੇ ਦਾ ਇਹ ਉਹ ਯੁਗ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨੇ ਸਿੱਖ ਸੂਰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜ਼ਾਲਮ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਟਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰੋਪੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਮੱਸੇ ਰੰਘੜ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਮੀਰਾਂਕੋਟ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰੋੜੀ ਮਿਸਲ ਦੇ ਦੋਹਤਰੇ ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਤ 'ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਜੋ ਸਿੰਘਨ ਕੌ ਕੋਊ ਲੁਕਾਵੈ। ਸੋ ਵਹਿ ਅਪਨੀ ਜਾਨ ਗੁਵਾਵੈ।
ਆਏ ਸਿੰਘ, ਬਤਾਵੈ ਨਾਂਹੀ। ਵੈ ਭੀ ਆਪਨੀ ਜਿੰਦ ਗੁਵਾਹੀ।
ਜੋ ਸਿੰਘਨ ਕੋ ਦੇਵੈ ਨਾਜ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਰੈਂ, ਤਿਸ ਕਾਜ।
(ਪੰਨਾ 269, ਐਡੀਸ਼ਨ 1993)

ਪਰ, ਐਸੇ ਭਿਆਨਕ ਵੇਲੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਐਸੇ ਵੀ ਕਿਰਤੀ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਰ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਬੇਘਰ ਹੋਏ ਸਘੰਰਸ਼ੀ ਸਿੰਘ ਜੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਲੁਕ-ਛਿਪ ਕੇ ਰਸਦ ਪਾਣੀ ਤੇ ਕਪੜੇ ਵਗੈਰਾ ਪਹੁੰਚਾਂਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗੇ ਤੇ ਭੁੱਖੇ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਐਸਾ ਸੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਥਕ ਪਿਆਰ ਤੇ ਜਜ਼ਬਾ॥ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਐਸੇ ਐਸੇ ਸਿੰਘ ਜਗ ਮਾਂਹੀ। ਸਿੰਘ ਛਕਾਇ ਪੀਐਂ ਨਿਜ ਖਾਹੀਂ।
ਆਪ ਸਹੈਂ ਵੈ ਨੰਗ ਅਰ ਭੁੱਖ। ਦੇਖ ਸਕੈਂ ਨਹਿੰ ਸਿੰਘਨ ਦੁੱਖ।
ਆਪ ਗੁਜ਼ਾਰੈਂ ਅਗਨੀ ਨਾਲ। ਸਿੰਘਨ ਘਲੈਂ ਪੁਸ਼ਕ ਸਿਵਾਲ।
ਬਾਣ ਬੱਟ ਕਈ ਕਰੈਂ ਮਜ਼ੂਰੀ। ਭੇਜੈਂ ਸਿੰਘਨ ਪਾਸ ਜ਼ਰੂਰੀ।
(ਪੰਨਾ 269)

ਐਸੇ ਪੰਥ-ਦਰਦੀ ਤੇ ਪੰਥ ਸੇਵਕ ਗੁਰਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਤੇ ਭੈਣ, ਜੋ ਅਜੋਕੇ ਪੰਜਾਬ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜ਼ਿਲਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਟੀ ਦੇ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਕਸਬੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਪੂਹਲਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੌਧਰੀ ਮੱਸੇ ਰੰਗੜ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਜ਼ਕਰੀਆਂ ਖਾਂ ਸੜ ਬਲ਼ਿਆ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧਿਤ ਹੋਏ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਚੌਧਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾੜਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਰ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਬਾਗੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿਓ ਤੇ ਇਨਾਮ ਪਾਵੋ। ਐਸੇ ਗਦਾਰ ਚੌਧਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਮੰਜੀਦਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਹੰਦਾਲ ਦੇ ਉਪਨਾਮ 'ਤੇ ਚਲਾਈ 'ਨਿਰੰਜਨੀ ਸੰਪਰਦਾਂ' ਦਾ ਮਹੰਤ ਹਰਿਭਗਤ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ਨੀਚ 'ਹਰਿਭਗਤ ਨਿਰੰਜਨੀ' ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਜ਼ਾਲਮ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਸਾਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ 95% ਸੰਪਰਦਾਈ ਡੇਰੇ ਹੁਣ ਵੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ-ਠੋਕੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀ ਠੱਗ ਵਾੜੇ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਸੁਰਿਖਅਤ ਰਹਿ ਸਕਣ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਚਲਾਈ ਰੱਖਣ।

ਇਸ ਨੀਚ ਟਾਊਟ ਨੇ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਕੋਲ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ 'ਪੂਹਲੇ' ਬਾਰੇ ਚੁੱਗਲੀ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਵਾਈ, ਉਸ ਤੋਂ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਅੰਦਰਲੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ, ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀਤ, ਸ਼ਬਦ-ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਪਿਆਰ ਤੇ ਪੰਥਕ ਦਰਦ ਦੀ ਜੋ ਝਲਕ ਡੁੱਲ-ਡੁੱਲ ਪੈਂਦੀ ਹੈ; ਉਹ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਲਈ ਇੱਕ ਰੌਸ਼ਨ ਮੁਨਾਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਲੋੜ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ ਦੀ, ਜਿਹੜੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਕਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮੜੀਆਂ ਮਸਾਣਾਂ ਤੇ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਪੂਜਾਰੀ ਬਣੇ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਰੀਪੋਰਟ ਕੁੱਝ ਇਉਂ ਸੀ:

ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਇੱਕ ਭੈਣ ਅਰ ਮਾਈ॥ ਪੀਸ ਕੂਟ ਵੇ ਕਰੈਂ ਕਮਾਈ॥
ਆਪ ਖਾਇ ਵਹਿ ਰੁੱਖੀ ਮਿੱਸੀ॥ ਮੋਟਾ ਪਹਿਰ ਆਪ ਰਹਿ ਲਿੱਸੀ॥
ਜੋਊ ਬਚੇ ਸੋ ਸਿੰਘਨ ਦੇਵੈ॥ ਉਇ ਬਿਨ ਸਿੰਘਨ ਔਰ ਨ ਸੇਵੈ॥
ਬਾਂਗ ਸਲਾਤ ਸੁਨ ਮੂੰਦੇ ਕਾਨ। ਰੋਟ ਸ਼ੀਰਨੀ ਪੀਰ ਨਾ ਖਾਨ।
ਸ਼ਬਦ ਚੌਂਕੀ ਗੁਰ ਅਪਨੇ ਕੀ ਕਰੇ। ਸੋ ਮਰਨੇ ਤੇ ਨੈਕ ਨ ਡਰੇ।
ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਨਿਕਟ ਨ ਜਾਵੈ। ਗੁਰ ਆਪਨੇ ਕੀ ਛਪੜੀ ਨ੍ਹਾਵੈ।
ਜਗਨ ਨਾਥ ਕੋ ਟੁੰਡਾ ਆਖੈ। ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਕੋ ਜਾਪ ਨਾ ਭਾਖੈ।
(ਪ੍ਰਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਪੰਨਾ 270)

ਇਸ 25 ਸਾਲਾ ਪੰਥ-ਸੇਵਕ ਤੇ ਪੰਥ-ਦਰਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਆਚਰਣ ਕਾਰਣ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਹੈ ਸਿੱਖੀ ਆਚਰਣ ਦਾ ਸਿਖਰ। ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਥਕ ਰਹਿਣੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨਮੱਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਨਸਿਕ 'ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ ਵਾਂਗ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਆਪਣਾ ਈਮਾਨ ਵੇਚਣਾ ਪਵੇ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਤੇ ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਹਿਦੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਿਪਾਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਸਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਅਹਿਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮਾਤਾ ਤੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾਇਆ। ਲੋਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ:

ਸਿੱਖ ਛਡਾਵਨ ਹੈ ਬਡ ਧਰਮ। ਗਊ ਬ੍ਰਹਮਨ ਤੇ ਸੌ ਗੁਨੋਂ ਕਰਮ।

ਭੜਾਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਤੇ ਉਜਾੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਹਿਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਛਡਾਉਣ ਦੀ ਗੁਪਤ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ। ਪਰ, ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ:

ਦੋਹਰਾ -ਸਿੱਖਨ ਕਾਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਨੇ ਸੀਸ ਲਗਾਏ। ਸੋ ਸਿੱਖ ਹਮ ਉਸ ਗੁਰੂ ਕੇ, ਕਿਮ ਰਾਖੇਂ ਸੀਸ ਬਚਾਏ।
ਮਰਨ ਸਭਨ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ, ਸੁਫਲ ਮਰਨ ਹੈ ਤਾਹਿਂ। ਧਰਮ ਨਿਭੈ, ਸਿੱਖੀ ਨਿਭੈ, ਸਿਰ ਜ਼ੁਲਮ ਬਿਰੁਧ ਲਗ ਜਾਹਿਂ।

ਆਖਰ 26 ਜੂਨ 1745 ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ 25 ਸਾਲ ਦੇ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਹੌਰ ਵਿਖੇ ਜ਼ਕਰੀਏ ਦੀ ਕਚਿਹਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਰਿਭਗਤ ਨਿਰੰਜਨੀਏਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੂਹ ਮੁਤਾਬਿਕ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਨੇ ਦੋ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ। ਇੱਕ ਸੀ ਬਾਗੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸੀ ਪੱਟੀ ਦੇ ਫੌਜਦਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਉਥੋਂ ਦੇ ਮਾਛੀ ਰਹੀਮ ਬਖ਼ਸ਼ ਦੀ ਲੜਕੀ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਾ ਲਈ ਸੀ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੱਜ ਕੇ ਫ਼ਤਹਿ ਬੁਲਾਈ ਤੇ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਦੇ ਜੈਕਾਰੇ ਗਜਾਉਂਦਿਆਂ ਇਹ ਸਭ ਖੁਸ਼ੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਖਿਆ ਇਹ ਮੇਰਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਨਵਾਬ ਅੰਦਰੋਂ ਜਲ਼-ਬਲ਼ ਕੇ ਕੋਲ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ, ਬਾਹਰੋਂ ਹਿਤਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੇਸ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਕੇ ਅਜੇ ਵੀ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈਂ। ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰਕ ਸੁੱਖ ਭੋਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕਰਤਾ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਫਿਰ ਨਵਾਬ ਐਸੀ ਕਹੀ, ਜਿੰਦ ਚਹੈਂ ਤਾਂ ਆਵਹੁ ਦੀਨ। ਔਰ ਜੁ ਚਾਹੈਂ ਮਾਂਗ ਸੋ, ਧਨ ਅਰ ਮੁਲਖ ਜ਼ਮੀਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਉਤਰ ਸੀ:

ਤੂੰ ਜੇ ਹਮ ਪੈ ਹੈਂ ਮਿਹਰਬਾਨ। ਆਖ ਹਮੇਂ- ਨਾ ਹੋਹੁ ਮੁਸਲਮਾਨ।
ਤੂੰ ਦੱਸ ਹਮੈਂ ਕਛੁ ਐਸੇ ਰਾਹੁ। ਕੇਸੀਂ ਸਾਸੀਂ ਹੋਇ ਨਿਭਾਹੁ।

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਨਵਾਬ ਹੋਰ ਕ੍ਰੋਧਿਤ ਹੋਇਆ ਤੇ ਬੋਲਿਆ ਫਿਰ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਖੋਪਰ ਉਤਾਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਵਾਬ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ ਖੋਪਰੀ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਅਕਾਸ਼ ਗੁੰਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਦੇਰ ਨਾ ਲੱਗੀ। ਕਸਾਈ ਮੋਚੀ ਨੇ ਤਿੱਖੀ ਰੰਬੀ ਨਾਲ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਗਿੱਚੀ ਤੱਕ ਦੀ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ ਖੋਪਰੀ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਚੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਕਰਤਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈ:

ਦੋਹਰਾ: ਪੈਨੀ ਥੀ ਰੰਬੀ ਕਰੀ, ਧਰ ਮਥਝਯੋਂ ਦਈ ਦਬਾਇ। ਮੱਥੇ ਤੇ ਕੰਨਾਂ ਤਈਂ,
ਗਿਚੀਓਂ ਦਈ ਪੁਟਾਇ।
ਚੌ:- ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁਖ ਤੇ ਸੀ ਨਾ ਕਰੀ।
ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਮੁਖ ਕਹਣੀ ਸਰੀ।
ਲੋਕ ਸਿਆਣੇ ਐਸੇ ਕਹੈਂ। ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅਬ ਇਨਕੀ ਨਾ ਰਹੈਂ।

ਅਲੀ-ਉਦ-ਦੀਨ ਦੇ ਇਬਰਤ ਨਾਮੇ (ਸਫਾ 211) ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਵਕਤ ਰਾਇ ਦੀ ਤਵਾਰੀਖ਼ (ਸਫਾ 72 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਡਾ. ਦਿਲਗੀਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਤਵਾਰੀਖ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 25 ਜੂਨ 1745 ਦੇ ਦਿਨ ਰੰਬੀ ਨਾਲ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੋਪਰੀ ਲਾਹੀ ਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇਆ। ਮੱਸੇ ਰੰਘੜ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਭਾਈ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦਿਹਾੜੇ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖ਼ਾਫ਼ੀ ਖਾਂ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਖੱਲ ਲਾਹ ਕੇ ਖਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਗਿੱਦੜ ਕੁਤੇ ਖਾ ਜਾਣ। ਪਰ, ਸਿੰਘ ਉਸ ਦਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ। ਜ਼ਕਰੀਆਂ ਖਾਂ ਦੇ ਇਹ ਆਖ਼ਰੀ ਸਿੱਖ ਕਤਲ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ, ਰੱਬ ਦੀ ਕਰਨੀ ਐਸੀ ਵਾਪਰੀ ਕਿ ਖੋਪਰੀ ਲਾਹੁਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਾਲਮ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਵੀ ਪਸ਼ਾਬ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਦਿਹਾੜੇ ਹੀ ਪਾਣੀਓਂ ਕੱਢੀ ਮੱਛੀ ਵਾਂਗ ਤੜਪ ਤੜਪ ਕੇ ਮਰਿਆ।

ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਐਸੀ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਖੋਪਰੀ ਉਤਾਰਨ ਪਿਛੋਂ ਰੱਬੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਜ਼ਕਰੀਆਂ ਖਾਂ ਦਾ ਪਿਸ਼ਾਬ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਬਿਅੰਤ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਭ ਉਸੇ ਦਾ ਫਲ ਹੈ। ਭਾਈ ਸ਼ੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਕੋਤਵਾਲ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਭੇਟ ਲਈ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਈਆ ਦੇ ਕੇ ਕਾਹਨੂਵਾਨ ਦੇ ਛੰਭ ਵਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੰਘਾਂ ਆਖਿਆ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚਰਨ-ਦਾਸੀ (ਜੁੱਤੀ) ਤੁਰਕ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਲਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਪਿਸ਼ਾਬ ਖੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ 1 ਜੁਲਾਈ 1745 ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਦੋਖੀ ਜੁੱਤੀਆਂ ਖਾਂਦਾ ਮਰ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਚੋਲਾ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ।

ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜ ਹੈ ਐਸੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਖੀਆਂ, ਗੁਰਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਸਹਿਤ ਸਨਾਉਣ ਤੇ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ, ਜਿਹੜੇ ਸਿਰ ਮੂੰਹ ਮੁਨਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਭਗੌੜੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤੀ ਤੇ ਸਿਦਕੀ ਸਾਖੀਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਸਿਦਕ ਵਿਹੂਣੇ ਤੇ ਬੁੱਧੀ ਮੰਡਲਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬੱਝੇ ਐਸੀਆਂ ਕੱਚੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 'ਕੇਸ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮੋਹਰ' ਪ੍ਰਚਾਰਨਾ ਗਲ਼ਤ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਕੇਸਾਂ ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉੱਜਲਾ ਨਹੀਂ। ਐਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਕਰਾਰੀ ਚਪੇੜ ਹੈ ਕਈ ਸਾਬਤ-ਸੂਰਤ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣਾ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰਖਿਆ ਮੰਤ੍ਰੀ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ੋਭਨੀਕ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾਉਣਾ। ਭੁੱਲ-ਚੁੱਕ ਮੁਆਫ਼।

ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਝੰਬਿਆ ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡੇ 'ਤੇ ਚਿੰਬੜੀਆਂ ਕਈ ਨਾਮੁਰਾਦ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ 'ਚੋਂ ਕੈਂਸਰ ਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਕੁਝ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਕੋਪ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਐਲਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਢੁਕਵੇਂ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਲਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਇਸ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ 23 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਗ੍ਰਸਤ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਨਾਲ 33000 ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਔਸਤਨ ਇਕ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਪਿੱਛੇ 80 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 90 ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਸਰਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਯਕੀਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਤਰਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਦਰ ਹਰ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਰਜਰਾ ਹੋ ਜਾਏਗਾ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹਵਾ 'ਚ ਵੀ ਹੈ, ਪਾਣੀ 'ਚ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਵੀ ਹੈ। ਥਾਂ ਪੁਰ ਥਾਂ ਉੱਡਦੇ ਧੂੰਏਂ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਗੁਬਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਗੰਦ-ਮੰਦ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਨਅਤਾਂ ਦੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੋਇਆ ਪਾਣੀ ਵੀ ਨਾਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਦੀ ਉਪਜ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਜ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਤੱਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਮਾ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਖਾਣੇ 'ਚ ਮਿਲਾਵਟ ਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਫਲਾਂ 'ਚ ਵੀ ਇਹ ਰਸਾਇਣਕ ਅੰਸ਼ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਕੁਝ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਬੇਹੱਦ ਅਸ਼ੁੱਧ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ 'ਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਕਈਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ 'ਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵੀ ਵਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਿਗਿਆਨੀ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਕਲਦਾ ਧੂੰਆਂ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦੀ ਰਾਖ ਹਵਾ, ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਸਬੰਧੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਸਾਂਝਾ ਨਿਰਣਾ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ। ਇਸ ਲਈ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਦਰਤ-ਪੱਖੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਰੋਗ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਲਈ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿਹਤ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਪੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਬੇਧਿਆਨੀ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਰੋਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਅੱਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਹਜੂਮੀ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦਾ ਸਵਾਲ

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੂਬਾਰਾ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਤਵ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਗਵੇਂ ਹਜੂਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਜ਼ਦਾ ਕਰਕੇ 'ਜੈ ਸ੍ਰੀਰਾਮ' ਕਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆਮ ਗੱਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਗੱਲ ਮਹਿਜ਼ ਕੁੱਟਮਾਰ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਇਹ ਤਾਕਤਾਂ ਚੋਣਾਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹਜੂਮੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਚਿੜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਹਜੂਮ ਵੱਲੋਂ 22 ਕੁ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਨੌਜਵਾਨ ਤਬਰੇਜ਼ ਅੰਸਾਰੀ ਦੀ 12 ਘੰਟੇ ਖੰਭੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੀ ਤਾਬ ਨਾ ਝੱਲਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਇਸ ਹਜੂਮੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਦਸ ਮਿੰਟ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਕਲਿਪ ਵਾਇਰਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਇਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਛਾਣਬੀਣ ਕਰਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਅੰਸਾਰੀ ਚਾਰ ਦਿਨ ਹਵਾਲਾਤੀ ਵਜੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਤੜਪਦਾ ਰਿਹਾ ਲੇਕਿਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਲਟਾ ਇਲਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਹਰਬਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਝਾਰਖੰਡ ਨੂੰ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲਾਂ ਦਾ 'ਅੱਡਾ' ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੱਤਾ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਮਗਰੂਰ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨਪਸੰਦ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਭ ਕਾਸੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਉਹ ਰੋਗ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਚ ਸੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੇਵਕ' ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਝਾਰਖੰਡ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮਈ 2015 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਸੰਬਰ 2018 ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ 17 ਕਤਲ ਇਥੇ ਹੀ ਹੋਏ ਜਦਕਿ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 44 ਸੀ। ਤਬਰੇਜ਼ ਕਾਂਡ 2019 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਛਿਮਾਹੀ ਵਿਚ ਇਥੇ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲ ਦੀ ਤੀਜੀ ਵਾਰਦਾਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਾਲ 10 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਇਥੇ ਇਕ ਇਸਾਈ ਕਬਾਇਲੀ ਨੂੰ ਗਊ ਮਾਸ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਬਰੇਜ਼ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਕ ਮੁਸਲਿਮ ਮਦਰੱਸੇ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿਚ ਚਲਦੀ ਟਰੇਨ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਤਾਂ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸੰਘ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਅੱਡੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ?

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ ਦਬਾਓ ਹੇਠ ਤੈਅਸ਼ੁਦਾ ਪੈਟਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੋਦੀ ਰਾਜ ਦਾ ਦਸਤੂਰ ਹੈ। ਇਹ ਤਮਾਮ ਹਮਲੇ ਹਿੰਦੂਤਵ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਐਸੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਮੌਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੀ ਹੋਈ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ ਫਿਰ ਹਮਲਾਵਰ ਭਗਵੇਂ ਅਨਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਕਤ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਤਮਾਸ਼ਬੀਨ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਉਪਰ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਹਜੂਮੀ ਕਾਤਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਵਿਚ ਜੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਬਰੇਜ਼ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚੋਰੀ ਕਰਦਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦਕਿ ਐਫ਼ਆਈ.ਆਰ. ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਜੂਮ ਨੇ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਤੋਂ 'ਜੈ ਸ੍ਰੀਰਾਮ' ਅਤੇ 'ਜੈ ਹਨੂਮਾਨ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਵਾਏ ਜਿਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਵੀਡੀਓ ਕਲਿਪ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਝਾਰਖੰਡ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਹਜੂਮੀ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਨਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ-ਟਰੈਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਸੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਇਸ ਕਤਲ ਉਪਰ 'ਦੁੱਖ' ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਗਿਆ; ਲੇਕਿਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਐਸੇ ਦਰਦਨਾਕ ਕਤਲ ਦਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਦੋ-ਮੂੰਹਾਂ ਚਿਹਰਾ ਹੈ?

ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਤਬਰੇਜ਼ ਦੇ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲ ਦੇ ਦਿਨ ਹੀ ਯੂ.ਐਸ਼ਏ. ਨੇ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ 6 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 2015-2017 ਦਰਮਿਆਨ ਫਿਰਕੂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ 9% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2017 ਵਿਚ ਜੋ 822 ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 111 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ 2384 ਫੱਟੜ ਹੋਏ। ਰਿਪੋਰਟ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਅੰਦਰ 2018 ਵਿਚ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਉਪਰ ਗਊਆਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਜਾਂ ਗਊ ਮਾਸ ਦੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ 'ਹਿੰਸਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਿੰਦੂ ਗਰੁੱਪਾਂ' ਦੇ ਹਜੂਮੀ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਾਲ ਅੱਠ ਲੋਕ ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਹ 'ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਰਿਪੋਰਟ' ਸਾਫ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭੜਕਾਊ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਹਿੰਦੂਤਵ ਧੌਂਸ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਗਵੇਂ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਸੂਤੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਘਿਰ ਗਈ ਜੋ ਸੰਘ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਰੀਬੀ 'ਮਿੱਤਰ' ਰਾਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਸੰਘੀਆਂ ਨੇ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਰਾਗ ਛੋਹ ਲਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੱਕਾਂ ਉਪਰ ਫਤਵੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ; ਕਿ ਸਾਡਾ ਮੁਲਕ ਤਾਂ ਵੰਨ-ਸਵੰਨੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਾਲੇ ਜਮਹੂਰੀ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਈ 'ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ' ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹੀ ਬਚਾਓ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲ ਉਪਰ ਦੁੱਖ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸਵਾਲ ਮਹਿਜ਼ ਦੁੱਖ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਹਿਸ਼ੀ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖਤ ਵਿਹਾਰਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੈ। ਭਗਵੇਂ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਏਜੰਡਾ ਹੀ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜਕੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾ ਕੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁੰਨ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੈ। ਅਖਲਾਕ, ਪਹਿਲੂ, ਅਫਰਾਜ਼ੁਲ, ਜੁਨੈਦ, ਅਲੀਮੂਦੀਨ, ਤਬਰੇਜ਼ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮੁਸਲਿਮ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕ ਸਨ ਜੋ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੇ ਸ਼ਿਸ਼ਕੇਰੇ ਹਜੂਮੀ ਗਰੋਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੁਜਰਿਮਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਪੂਰਾ ਸੱਤਾ ਤੰਤਰ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਜੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤੀ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੀ ਕਿਥੇ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲ ਦੇ 11 ਵਿਚੋਂ ਅੱਠ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਪਰ ਰੋਕ ਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਉਪਰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੂਨ 2017 ਵਿਚ ਅਲੀਮੂਦੀਨ ਅੰਸਾਰੀ ਨੂੰ ਗਊ ਮਾਸ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁਜਰਿਮਾਂ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੀਡੀਆ ਸੈਲ ਮੁਖੀ ਨਿਤਿਆਨੰਦ ਮਹਤੋ ਵੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਮੌਜ ਨਾਲ ਹੀ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਗਏ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਦਰਅਸਲ ਖੁਦ ਹੀ 1984 ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੇਕਸੂਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਗਿਣ-ਮਿਥ ਕੇ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹਤਿਆਰੇ ਗਰੋਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਬਦਨਾਮ ਹੈ। ਹਜੂਮੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਪਾਲਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਸਿਰਫ ਸੱਤਾ ਉਪਰ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਦੋਂ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਇਸ ਵਕਤ ਕਾਂਗਰਸ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਅਸ਼ੋਕ ਗਹਿਲੋਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੂ ਖਾਨ ਹਜੂਮੀ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਜੋ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਮਕਤੂਲ ਪਹਿਲੂ ਖਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਰਾਇਮਪੇਸ਼ਾ ਗਊ ਤਸਕਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲੂ ਖਾਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਆਪ ਬਣੇ 'ਗਊ ਰੱਖਿਅਕਾਂ' ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਵਸੁੰਧਰਾ ਰਾਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਆਖਰੀ ਸਵਾਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲੂ ਖਾਨ ਨੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਛੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਲੇਕਿਨ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਗਊਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ, ਜੋ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਫੋਨ ਡੇਟਾ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿਟ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਲਟਾ ਪਹਿਲੂ ਖਾਨ ਨੂੰ ਹੀ ਗਊ ਤਸਕਰ ਬਣਾ ਕੇ ਮੁਜਰਿਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਜੂਮੀ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮਕਤੂਲ ਪਹਿਲੂ ਖਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸਫਾਈ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗਹਿਲੋਤ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜੁਰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਨਸਾਫ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ? ਦਰਅਸਲ ਜਿਵੇਂ ਕਹਾਵਤ ਹੈ- 'ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ ਖਾਣ ਲਈ ਹੋਰ ਤੇ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ' ਹਨ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਚ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ 'ਮੁੱਖਧਾਰਾ' ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਝਾਕ ਛੱਡ ਕੇ ਹਿੰਦੂਤਵ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਦੱਬੇਕੁਚਲੇ ਹਿੱਸੇ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ।

ਸ਼ਰਨ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਲੱਖਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਹੋਣਗੇ ਡਿਪੋਰਟ !

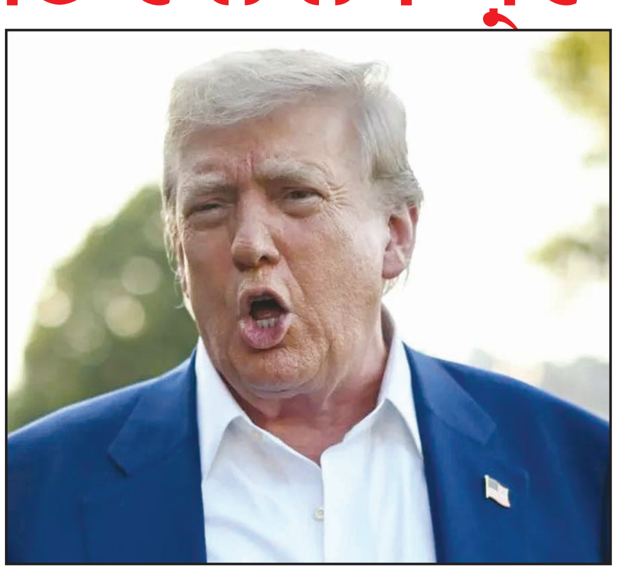

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ -ਨਿਕਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵਾਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਘੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ’ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚੁੱਪਚਾਪ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ’ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼- ਨਿਕਾਲਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੱਖਾਂ ਸ਼ਰਨ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੰਦਰੂਨੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈ.ਸੀ.ਈ. ਵਲੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ 10% ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਯੂ.ਐੱਸ. ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ ਐਂਡ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਿਜ਼, ਜਾਂ ਯੂ.ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਈ.ਐੱਸ. ਕੋਲ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਦਾਖਲ ਹੋਏ, ਲੱਗਭਗ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। 2023 ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸੰਘੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਬੰਦਰਗਾਹ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਏ।

ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਅਤਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸ਼ਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਘੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੱਗਭਗ 1.45 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਨ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ। ਸੀ.ਐੱਨ.ਐੱਨ. ਅਨੁਸਾਰ ਯੂ.ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਈ.ਐੱਸ. ਜੋ ਕਿ ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਕਿਓਰਟੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੋਮਲੈਂਡ ਸਕਿਓਰਟੀ ਸਕੱਤਰ ਕ੍ਰਿਸਟੀ ਨੋਏਮ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਾਸਟ-ਟਰੈਕ ਦੇਸ਼- ਨਿਕਾਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ “ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ” ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕਿਊਬਾ, ਹੈਤੀ, ਨਿਕਾਰਾਗੂਆ ਅਤੇ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਾਸਟ-ਟਰੈਕ ਦੇਸ਼-ਨਿਕਾਲੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ 2 ਸਾਲ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ “ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ” ਸ਼ਰਨ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਸਬੰਧੀ ਬਦਲੇ ਨਿਯਮ, ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ ਫ਼ਾਇਦਾ

ਟੋਰਾਂਟੋ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ (ਪੀ.ਜੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ.) ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। 25 ਜੂਨ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕੈਨੇਡਾ (ਆਈ.ਆਰ.ਸੀ.ਸੀ.) ਦੁਆਰਾ 25 ਜੂਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਵੀਂ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਯੋਗਤਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਐਨ ਦੇ 119 ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 178 ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ 920 ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹਨ ਜੋ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ।

ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਗੈਰ-ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ 1 ਨਵੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਐਨ ਪਰਮਿਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। 25 ਜੂਨ, 2025 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਜੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੋਗ ਰਹੇਗੀ।

ਆਈ.ਆਰ.ਸੀ.ਸੀ.ਨੇ ਸਾਰੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ-ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਭੋਜਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਵਪਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਵਾਲੇ ਕਿੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਯੋਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੈਟਰਨਰੀ ਮੈਡੀਸਨ, ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ, ਕੈਬਨਿਟਮੇਕਿੰਗ, ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਂਚ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਰਗੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ -ਯੋਗ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹਨ: STEM ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਅਤੇ ਲੈਂਡਸਕੇਪ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਰਗੇ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਡ੍ਰਾਈਵਾਲ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਵਰਗੇ ਵਪਾਰਾਂ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ। ਆਈ.ਆਰ.ਸੀ.ਸੀ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਪਡੇਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ- ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਸਾਰੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੁਹਾਰਤ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਗੈਰ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ CLB/NCLC ਪੱਧਰ 5 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਪੱਧਰ 7 ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਲਾਈਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਫ਼ੀਲਡ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਛੋਟ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਸਵੀਡਨ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਠੇਕਿਆਂ ’ਤੇ ਵਿਕੇਗਾ ‘ਪਿਸ਼ਾਬ’, ਜਲਦੀ ਹੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ’ਚ ਆਵੇਗਾ ਇਹ ਪ੍ਰੋਡਕਟ

ਸਟੋਕਹੋਮ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਸਵੀਡਨ ਦੀ ਸਵੀਡਿਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਔਫ਼ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਸਾਇੰਸਿਜ਼ (ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਯੂ.) ਦੇ ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਬੀਅਰ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਉਗਾਏ ਅਨਾਜ (ਜੌਂ) ਨੂੰ ਮੂਲ ਸਮੱਗਰੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਭਾਲ, ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਹ ਬੀਅਰ ਸਿਰਫ਼ ਲੈਬ-ਆਧਾਰਤ ਪ੍ਰਯੋਗ ਤਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ’ਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਵੀਡਨ ਦੀ ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਯੂ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਸਥਾਨਕ ਬੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਫ਼ਸਲਾਂ ਉਗਾਓ ਅਤੇ ਬੀਅਰ ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਈਨ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਾਫ਼, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ ਬੀਅਰ ਆਮ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਹ ਬੀਅਰ ਮਨੁੱਖੀ ਪਿਸ਼ਾਬ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਨੂੰ ਟ੍ਰੀਟ ਕਰ ਕੇ ਖੇਤੀ ਦੀ ਖਾਦ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੀਟਰ ਪਿਸਾਬ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੈੱਸ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਫ਼ਿਰ ਇਹ ਖਾਦ ਜੌਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀ। ਇਹ ਜੌਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ "pee fertilized barley" ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਨੂੰ ਫ਼ਿਰ ਬੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੀਅਰ ਦਾ ਨਾਂ "PU:REST" ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਜੋ purest” ਅਤੇ urine ਦੇ ਜੋੜ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ।

ਜੀ ਹਾਂ। ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖ਼ਿਅਤ ਹੈ। ਪਿਸ਼ਾਬ ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਟ੍ਰੀਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਿੱਧਾ ਬੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਇਹ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੀਣਯੋਗ ਅਤੇ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਬੀਅਰ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 2015 ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸੰਭਵ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਕਲਪ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੁਨਰ-ਮਿਲਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੋਵੇਗਾ ਰੱਦ ! ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਈ ਵੋਟ

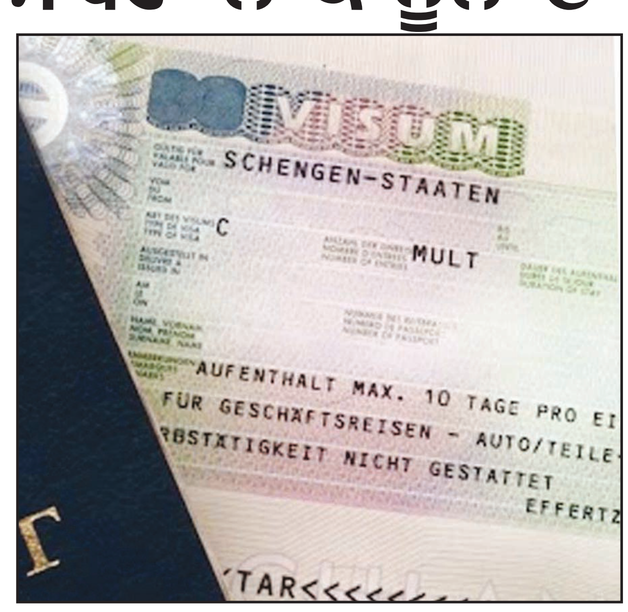

ਬਰਲਿਨ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਜਰਮਨ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੁਨਰ-ਮਿਲਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਵੀਂ ਰੂੜੀਵਾਦੀ-ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸਖ਼ਤ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਸੰਸਦ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ ਨੇ 444-135 ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੁਨਰ-ਮਿਲਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ‘ਸਹਾਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ’ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦਰਜਾ ਜੋ ਸ਼ਰਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਚ ਦੇ ਅੰਤ ’ਚ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ 388,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਦਰਜਾ ਸੀ, ਜੋ ਸੀਰੀਆ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਵੇਂ ਚਾਂਸਲਰ ਫ੍ਰੈਡਰਿਕ ਮਰਜ ਨੇ ਫ਼ਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਜਰਮਨੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪਲਾਨ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ। ਮਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਹੋਰ ਪੁਲਸ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਰਪ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ’ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਕੁੱਝ ਸ਼ਰਨ-ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਰਜ ਦੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿੱਲ ਪ੍ਰਵਾਸ ’ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਹ 2018 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 1,000 ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੁਨਰ-ਮਿਲਨ ਲਈ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਕੇਸ-ਦਰ-ਕੇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲਏ।

ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਲੈਗਜੈਂਡਰ ਡੋਬ੍ਰਿੰਡਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਰ ਸਾਲ 12,000 ਘੱਟ ਲੋਕ ਜਰਮਨੀ ਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਤਸਕਰਾਂ ਲਈ ‘ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਤੋੜ’ ਸਕਣਗੇ।

ਡੋਬ੍ਰਿੰਡਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪੂਰੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ, ਪਰ ਉਹ ਜਰਮਨੀ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸ਼ਰਨ ਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਇਸ ਖਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਹਟਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਡੋਬ੍ਰਿੰਡਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ।

ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਗ੍ਰੀਨਜ਼ ਦੇ ਮਾਰਸੇਲ ਐਮਰਿਚ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ “ਹਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੂਲ ’ਤੇ, ਇੱਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਮੁੱਲ – ਪਰਿਵਾਰ ’ਤੇ ਹਮਲਾ” ਦੱਸਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਏਕੀਕਰਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੱਜੇ-ਪੱਖੀ, ਪ੍ਰਵਾਸ-ਵਿਰੋਧੀ ਅਲਟਰਨੇਟਿਵ ਫ਼ੌਰ ਜਰਮਨੀ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਕਦਮ ਦੱਸਿਆ।

ਜਰਮਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਸਰਾ ਭਰ ਗਏ ਹਨ। ਮਰਜ਼ ਦੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ, ਓਲਾਫ਼ ਸਕੋਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਸਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੁੱਝ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਰਮਨੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ’ਤੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਰਣ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 2023 ’ਚ 329,120 ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 229,751 ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਘਟ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਮਾਲ ਹੋ ਗਿਆ... ! ਟੈਕਸਾਸ ’ਚ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਚੱਲ ਕੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ‘ਕਾਰ’

ਟੈਕਸਾਸ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀ ਐਲਨ ਮਸਕ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਟੇਸਲਾ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਮਾ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਡਰਾਇਵਰ ਦੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰ ਗਾਹਕ ਦੇ ਘਰ ਤਕ ਡਿਲੀਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਾਡਲ ਕਾਰ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਕਸਾਸ ਸਥਿਤ ਫ਼ੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਗਾਹਕ ਦੇ ਘਰ ਤਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰਾਇਵਰ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਪੁੱਜ ਗਈ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ‘ਐੱਕਸ’ ’ਤੇ ਪੋਸਟ ਪਾ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗਜ਼, ਹਾਈਵੇ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰੋਡ ਤੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰਾਇਵਰ ਜਾਂ ਰਿਮੋਟ ਆਪਰੇਟਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਗਾਹਕ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ।

ਕਾਰ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਟੇਸਲਾ ਦੇ ਏ.ਆਈ. ਤੇ ਆਟੋ ਪਾਇਲਟ ਹੈੱਡ ਅਸ਼ੋਕ ਅੱਲੂਸਵਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਗਈ ਕਾਰ ਦੀ ਟਾਪ ਸਪੀਡ ਕਰੀਬ 72 ਮੀਲ (ਕਰੀਬ 115 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਰਹੀ ਤੇ ਇਹ ਕਰੀਬ ਅੱਧੇ ਘੰਟੇ ’ਚ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ।

ਟੇਸਲਾ ਦੀ ਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਾਰਨਾਮਾ ਆਵਾਜਾਈ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਕਿ ਟੈਸਲਾ ਦੀ ਇਸ ਉਪਲਬੱਧੀ ਮਗਰੋਂ ਬਾਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਏ.ਆਈ. ਨਾਲ ਲੈੱਸ ਕਰ ਕੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਗੀਆਂ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਅਨੀਸਾ ਸਾਥਿਕ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ’ਚ ਲਾਪਤਾ, ਚਿੰਤਾ ’ਚ ਮਾਪੇ

ਸਿਡਨੀ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ 18 ਸਾਲਾ ਅਨੀਸ਼ਾ ਸਾਥਿਕ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਨਿਊ ਸਾਊਥ ਵੇਲਜ਼ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਅਨੀਸ਼ਾ ਸਾਥਿਕ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਕਿਸ਼ੋਰੀ ਔਬਰਨ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਈ ਹੈ।

ਅਨੀਸਾ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ 23 ਜੂਨ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਾਰਕ ਰੋਡ ’ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਦੁਪਹਿਰ 3:15 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈਰੋ ਰੋਡ ’ਤੇ ਤੁਰਦੇ ਅਤੇ ਨੌਰਮਨ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ ਲੱਗਭਗ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੀਸਾ ਭਾਰਤੀ/ਉੱਪ-ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਦਿੱਖ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਲੱਗਭਗ 180 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਲੰਬੀ, ਪਤਲੀ, ਲੰਬੇ ਕਾਲੇ ਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਭੂਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲੀ। ਉਸਨੇ ਕਾਲੇ ਹੁੱਡ ਵਾਲਾ ਜੰਪਰ, ਕਰੀਮ ਪਿੰਨਸਟ੍ਰਾਈਪਾਂ ਵਾਲੀ ਕਾਲੀ ਪੈਂਟ, ਚਿੱਟੇ ਜੁੱਤੇ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ’ਤੇ ਰੇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖ਼ਿਆ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹਨ।

ਔਬਰਨ ਪੁਲੀਸ ਏਰੀਆ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਨੀਸਾ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ 24 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਨਿਊ ਸਾਊਥ ਵੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਉੱਪਨਗਰ ਔਬਰਨ, ਅਪਰਾਧ ਪੱਧਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 100 ਵਿੱਚੋਂ 15ਵੇਂ ਸਥਾਨ ’ਤੇ ਹੈ।

ਕੌਣ ਹੈ 33 ਸਾਲਾਂ ਨਤਾਸ਼ਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਖਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੈ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ?

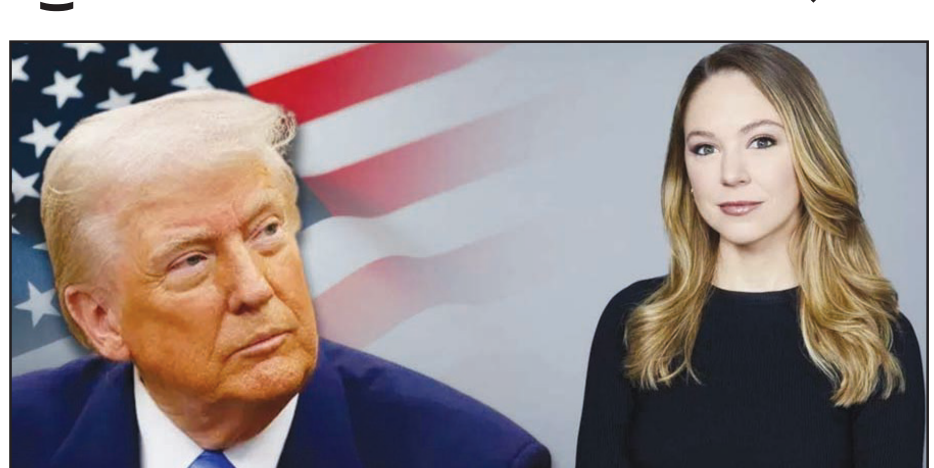

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ 33 ਸਾਲਾ ਮਹਿਲਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਿਉਂ ਪਏ ਹਨ ? ਉਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿਓ, ਉਹ ਝੂਠੀ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇੱਕ ਗੱਦਾਰ ਵੀ ਹੈ ? ਇਸ ਪੂਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖ਼ਿਆ ਰਿਪੋਰਟਰ ਨਤਾਸਾ ਬਰਟਰੈਂਡ ਹੈ। ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੌੜੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਜਦੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਖੁਫ਼ੀਆ ਜਾਂ ਫ਼ੌਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ’ਤੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਹਮਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਨਤਾਸਾ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲਾਂ। ਨਾਲ ਹੀ, ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਟਰੰਪ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ਦਰਅਸਲ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਰਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਥਾਨਾਂ ’ਤੇ ਹਵਾਈ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਨਤਾਸਾ ਬਰਟਰੈਂਡ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਖੁਫ਼ੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਨੁਕਸਾਨ ਉਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਟਰੰਪ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਭੜਕ ਉੱਠਿਆ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਬਰਟਰੈਂਡ ਨੂੰ ‘ਝੂਠਾ’, ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਫ਼ੈਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ ’ਤੇ ‘ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਪਾਇਲਟਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ’ ਵੀ ਕਿਹਾ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਖੋਹਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਨਤਾਸਾ ਬਰਟਰੈਂਡ ਨੂੰ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਝੂਠ ਫ਼ੈਲਾਉਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਤਾਸਾ ਟਰੰਪ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ’ਤੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖੁਫ਼ੀਆ ਮਾਮਲਿਆਂ ’ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਤੋਂ ਅਸਹਿਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ’ਤੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਰਟਰੈਂਡ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

ਨਤਾਸਾ ਬਰਟਰੈਂਡ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖ਼ਿਆ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ। 2014 ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਵਾਸਰ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਫ਼ਲਾਸਫ਼ੀ ’ਚ ਡਬਲ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ‘ਦ ਐਟਲਾਂਟਿਕ, ਪੋਲੀਟੀਕੋ ਅਤੇ ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਇਨਸਾਈਡਰ ਵਰਗੇ ਵੱਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਵਲੋਂ ਡੰਬ ਬੰਬਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਲੋਇਡ ਆਸਟਿਨ ਦੇ ਗੁਪਤ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਗੁਪਤ ਬਾਈਂਡਰ ਦੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਟੀਮ ਨੂੰ ਐਮੀ ਐਵਾਰਡ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਕਲੋਵਿਸ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ’ਚ ਲਾਪਤਾ

ਫ਼ਰਿਜਨੋ (ਕੈਲੇਫ਼ੋਰਨੀਆ), 29 ਜੂਨ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਫ਼ਰਿਜਨੋ ਦੇ ਲਾਗਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਕਲੋਵਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਐਤਵਾਰ, 22 ਜੂਨ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੈ। ਪਾਲ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਸਟੈਂਡਰਡ ਸਵੀਟਸ ਐਂਡ ਸਪਾਈਸ, ਜੋ ਕਿ ਫ਼ਰਿਜਨੋ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਾਰਤੀ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਹੈ, ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਟਰੇਸੀ ਹੈਨਸਨ, ਪਾਲ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਕਿਆਸੀ ਘਟਨਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

ਹੈਨਸਨ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਸੁਪਨਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪਾਲ ਲਾਪਤਾ ਹੋਇਆ ਉਸ ਲਈ ਉਹ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਦੋਵੇਂ ਸਟੋਰ ’ਤੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਸਾਮਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਜਾਂ ਕਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵੱਧ ਗਈ। ਹੈਨਸਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਦਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੈਨਸਨ ਹੋਰ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਗਈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਠੀਕ ਬਾਅਦ ਫ਼ਰਿਜਨੋ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਪਾਲ ਦਾ 2017 ਡੌਜ ਕੈਰਾਵੈਨ ਟਰੱਕ ਟੈਂਪਰੈਂਸ ਅਤੇ ਮੈਕਕਿਨਲੇ ਨੇੜੇ ਛੱਡਿਆ ਹੋਇਆ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਫ਼ੋਨ ਅਜੇ ਵੀ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹੈਨਸਨ ਲਈ ਇਹ ਨਾ ਜਾਣਨਾ ਕਿ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸਭ ਤੋਂ ਔਖਾ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਹੈਨਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਲ “ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ, ਦਿਆਲੂ ਆਦਮੀ, ਇੱਕ ਪਿਆਰਾ ਪਤੀ, ਇੱਕ ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਲਈ ਡੂੰਘਾ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ” ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਗੂੜ੍ਹੇ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨੀਲੀ ਜੀਨ ਆਦਿ ਪਹਿਨਿਆ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਲ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਲੋਵਿਸ ਪੁਲੀਸ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ (559) 324-2800 ’ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।